

TÜRKİYE HALK BANKASI AŞ KIYMETLİ MADENLER SORUMLU TEDARİK ZİNCİRİ UYUM, RİSK YÖNETİMİ, İZLEME VE KONTROL POLİTİKASI

Türkiye Halk Bankası AŞ bu politika dokümanını, Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Piyasasında faaliyet gösteren kıymetli madenler aracı kuruluşu olarak kıymetli maden tedarikinde Borsa düzenlemelerine ve uluslararası standartlara uyum sağlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, maruz kalılabilecek riskin azaltılmasına yönelik stratejilerin ve kontrollerin oluşturulması, kıymetli maden tedarik sürecinde bölgesel çatışmalara ve terörizmin finansmanı ile suç gelirlerinin aklanmasına sebebiyet vermektan kaçınılması ile sürecin insan haklarına saygılı olacak şekilde yürütülmesine yönelik olarak tedbirler bütünüünün oluşturulmasını sağlamak amacıyla oluşturmuştur.

Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum, Risk Yönetimi, İzleme ve Kontrol Politikasının yeterliliği ve etkinliği **en az yılda bir kez** veya gerekli durumlarda değerlendirilir. Bu politika, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi; Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberi; Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Güvence Denetimi Yönergesi ve Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönergeye uygun olarak hazırlanmıştır.

BANKANIN KURUM POLİTİKASI VE PROSEDÜRLERİNİN OLUŞTURULMASI

Kıymetli Maden Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum, Risk Yönetimi, İzleme ve Kontrol Politikası asgari düzeyde; uyum, risk yönetimi, izleme ve kontrol, eğitim koordinasyonu ve iç kontrole ilişkin esasları içerir. Kurum politikası;

- Kıymetli maden sorumlu tedarik zinciri yükümlülüklerine uyum,
- Müşterilerin, tedarikçilerin kıymetli maden tedariki işlemlerinin risk temelli bir yaklaşımla değerlendirilmesi,
- Maruz kalılabilecek risklerin ve ortaya çıkabilecek eksiklik/hata ve suistimallerin azaltılmasına yönelik stratejilerin, kurum içi kontrol ve önlemlerin, işleyiş kurallarının, sorumlulukların belirlenmesi,

ile kurum çalışanlarının bu konularda bilgi sahibi olması ve bilinçlendirilmesi sağlanır. Kıymetli maden tedariki işlemlerine ilişkin olarak tesis edilecek süreçlerdeki sorumluluklar, işlemlerin onaylanmasında uygulanacak kurallar, raporlama ve izleme faaliyetleri açıkça ortaya konur.

Kurum politika ve prosedürleri oluşturulurken, ulusal düzenlemelere aykırılık oluşturmaması koşuluyla diğer ulusal ve uluslararası kuruluşlarca getirilen tavsiye, ilke, standart ve rehberlerden de faydalanılır.

TANIMLAR

Çatışmadan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgeler: Silahlı çatışmaların, yaygın şiddetin veya insanlara zarar verebilecek diğer risklerin etkin olduğu yerlerdir.

Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşu: Bakanlıkça Borsada üye olarak faaliyet göstermelerine izin verilen, kendi nam ve hesabına, başkası nam ve hesabına, kendi namına, başkası hesabına işlem yapan, faaliyet esasları Yönetmelik ile düzenlenen kıymetli madenler aracı kurumları, bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler ile yurt dışında yerleşik şirketlerin Türkiye'deki şubelerini ifade eder.

Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi: Yükümlülerin “Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi” ; “Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberi” ve “Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge”ye uyumunun Güvence Denetimi Standardına (GDS 3000) uygun olarak bağımsız bir üçüncü tarafça denetimi ile bu Yönerge uyarınca Bağımsız Güvence Raporunun hazırlanmasını içeren süreçtir.

Tedarik Zinciri: Kıymetli madenin kaynağından son tüketicilere taşınması sürecinde yer alan tüm faaliyetleri, kuruluşları, aktörleri, teknolojileri, bilgiyi, kaynakları ve hizmetleri kapsayan sistemdir.

Tedarik Zinciri Uyum Programı: Kıymetli maden tedariki uygulamalarının insan haklarına saygılı olacak şekilde yürütülmesi ve kıymetli maden tedariki sürecinde bölgesel çatışmalara ve terörizmin finansmanı ile suç gelirlerinin aklanmasına katkıda bulunmaktan kaçınılmasına yönelik olarak oluşturulan ve Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Güvence Denetimi Yönergesi ve Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönergenin 8.maddesinde kapsamı belirlenen tedbirler bütünüdür.

HUKUKİ ÇERÇEVE

Kıymetli Maden Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum, Risk Yönetimi, İzleme ve Kontrol Politikasının hazırlanma sürecinde aşağıda yer alan ulusal düzenlemeler göz önünde bulundurulmuştur.

- Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi
- Borsa İstanbul Kıymetli Madenler Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Rehberi
- Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Güvence Denetimi Yönergesi
- Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları ile Rafinerilerin İç Kontrol Sistemi ve Uyum Esasları Hakkında Yönerge
- Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri İçin OECD Uyum Rehberi
- Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası Prosedürü
- 5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yükümlülükler Uyum Programı Hakkında Yönetmelik
- 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun
- 7262 Sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun

SORUMLULUKLAR

Bu Politikanın etkin bir şekilde yürütülmesinden nihai olarak Bankanın Yönetim Kurulu sorumlu olup Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış olan bu Politikanın uygulanmasının kontrol ve gözetiminden Bankanın ilgili birimleri sorumludur.

Kıymetli maden tedariki uygulamalarının insan haklarına saygılı olacak şekilde yürütülmesi ve kıymetli maden tedariki sürecinde bölgesel çatışmalara ve terörizmin finansmanı ile suç gelirlerinin aklanmasına katkıda bulunmaktan kaçınılması Banka personelinin temel sorumluluğu olup ilgili düzenlemelere aykırılıkların önlenmesiyle ilgili prosedürlerin uygulanmasında herhangi bir eksikliğin ağır bir ihmâl olarak değerlendirileceğinin ve disiplin soruşturmasına neden olacağına farkında olunmalıdır.

Banka kıymetli maden sorumlu tedarik zincirine ilişkin ulusal ve uluslararası düzenlemelerin gerekliliklerini içeren politika ve prosedürleri ile bu Politika kapsamında faaliyetlerini yürütür.

Bankanın kıymetli maden tedariki uygulamalarını düzenlemelere uygun şekilde yürütebilmesi için yöneticilerin ve çalışanların bu Politika ve ilgili prosedürler hakkında bilgi sahibi olmaları ve bunlara uygun şekilde hareket etmeleri zorunludur.

BANKANIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Bankanın merkez dışı örgütleri dâhil tüm iş ve işlemlerinin yönetim stratejisi ve politikalarına uygun olarak düzenli ve etkin bir şekilde mevcut mevzuat çerçevesinde yürütülmesi, hesap ve kayıt düzeninin bütünlüğünün ve güvenilirliğinin, veri sistemindeki bilgilerin zamanında ve doğru bir şekilde elde edilebilirliğinin sağlanması, belge ve kayıt düzeninin oluşturulması, yedeklenmesi ve muhafaza edilmesi, hata, hile ve usulsüzlüklerin önlenmesi ve tespiti amacıyla Banka tarafından uygulanan organizasyon planı ile bunlara ilişkin tüm esas ve usulleri kapsayan bir sistemin mevcudiyeti gerekmektedir.

Bu kapsamda Bankamızda;

İç Denetim Birimi, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesine uyum konusunda yönetim beyanının hazırlanması,

İç Kontrol Birimi, ilgili mevzuat kapsamında belirlenen düzenlemelere uyumu sağlamak amacıyla gerekli çalışmaların yapılması, Borsa ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla gerekli iletişim ve koordinasyonun sağlanması, müşteri ve tedarikçilerin tüm işlemlerine ilişkin süreçlerin tanımlanması ve bu işlemlere ilişkin tüm belge ve kayıtların muhafaza edilmesine yönelik kontrollerin gerçekleştirilmesi, iç kontrol faaliyetlerine ilişkin sonuç, bilgi ve istatistiklerin düzenli olarak tutulması ve bunların yasal mevzuatta belirtilen sürelerde yükümlünün yönetim kuruluna ve Borsaya iletilmesi, Borsa İstanbul AŞ'ye ismi bildirilen kişilerin, görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getirmediğinin tespit edilmesi halinde yönetim kuruluna bilgi verilmesi,

Risk Yönetimi Birimi, risk yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesi, bu faaliyetler çerçevesinde risk aksiyon planlarının oluşturulması ve alınan aksiyonların düzenli olarak takip edilmesi,

Uyum Birimi, suç gelirlerinin aklanması, terörün finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesi konusunda Banka yükümlülüklerinin yerine getirilmesinin sağlanması, yeni ürün/faaliyetlerin yasal mevzuata ve bankacılık teamüllerine uyumunun kontrol edilerek görüş verilmesi,

Eğitim Birimi, eğitim programının ilgili personele verilmesinin sağlanması, eğitim faaliyetlerine ilişkin sonuç, bilgi ve istatistiklerin düzenli olarak tutulması ve bunların talep edilmesi halinde Borsaya iletilmesi,

Hazine Operasyonları Birimi, müşteri ve tedarikçilerin tanınmasına ilişkin mevzuat tarafından belirlenmiş tüm belgelerin kayıt altına alınması ve muhafaza edilmesi; tedarikçi ve müşteriler ile bunların tüm işlemlerine ilişkin süreçlerin tanımlanması ve bu işlemlere ilişkin tüm belge ve kayıtların muhafaza edilmesi; Banka ile ilgili olarak kendisine iletilen veya re'sen öğrendiği ilgili mevzuata aykırı olabilecek işlemler hakkında araştırma yapılması, edindiği bilgi ve bulguları değerlendirerek tespit edilen aykırılıkların 5 iş günü içerisinde Bakanlığa, Borsaya ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlara yazılı olarak bildirilmesi; dâhili ve harici ihlal bildirimlerinin ve ilgili diğer hususların gizliliğinin sağlanmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınması; Borsaya bilgi ve belge verme yükümlülüğünün yerine getirilmesinin sağlanması,

faaliyetlerini yürütmektedir.

KIYMETLİ MADEN SORUMLU TEDARİK ZİNCİRİ BEŞ ADIM YAKLAŞIMI

Sorumlu kıymetli maden tedarik zincirinin temelinde Beş Adım Yaklaşımı bulunmaktadır. Beş Adım Yaklaşımı, kıymetli madenler aracı kuruluşları arasında yer alan Bankanın tedarik zincirinde yer alan kilit alanların her biri için uyum uygulamalarının oluşturulması ve sürekli geliştirilmesi için asgari standart olarak kabul edilir. Beş adım yaklaşımının esasları aşağıda belirtilmiştir:

1. Güçlü şirket yönetimi sistemlerinin kurulması
2. Tedarik zincirindeki risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi
3. Belirlenen risklere yanıt verebilecek bir stratejinin tasarlanması ve uygulanması
4. Uyum çalışmalarının bağımsız üçüncü taraflarca denetlenmesi (Bağımsız Güvence Raporu)
5. Tedarik zinciri uyum çalışmalarının yıllık olarak raporlanması

KIYMETLİ MADEN SORUMLU TEDARİK ZİNCİRİ POLİTİKASI

Çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerde maden çıkarma, alım- satım, işleme ve ihracat faaliyetleriyle ilişkili önemli olumsuz etkilerin risklerini azaltma ve bu bölgelerde insan haklarına saygı ve çatışmalara katkıda bulunmama sorumluluğunun bilinciyle, çatışmalara duyarlı tedarik/kaynak kullanımı uygulamaları ve tedarikçilerin maden çıkarmadan son kullanıcıya arza kadar tüm süreçte risk farkındalığına sahip olması konusunda ortak bir referans teşkil etmesi amacıyla, aşağıdaki politikaların benimsenmesi, geniş bir alana yayılması ve tedarikçilerle olan sözleşmelere ve/veya anlaşmalara dâhil edilmesi taahhüt edilmektedir. Çatışmaların finansmanına katkıda bulunacak her tür eylemden kaçınmak ve BM yaptırım ve kararları ile bu tür kararların uygulanmasını sağlayan yerel kanunlara uyulması taahhüt edilmektedir.

1. Madenlerin Çıkarılması, Taşınması veya Ticaretinin Yapılmasıyla İlgili Önemli Suistimler:

Çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerden ürün tedarik ederken veya buralarda faaliyet gösterirken aşağıdakilerden herhangi birinin herhangi bir tarafça yapılmasına tolerans gösterilmeyecek, bundan kâr veya menfaat temin edilmeyecek ve bunlara destek olunmayacaktır:

Her türlü işkence, zulüm ve insanlık dışı/küçültücü muamele; kişinin kendi çalışma isteği olmaksızın zorla veya ceza tehdidiyle çalışma şeklinde kendini gösterebilecek her türlü zorla çalıştırma uygulaması;

çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri; yaygın cinsel şiddet gibi diğer yoğun insan hakları ihlalleri; savaş suçları, diğer ciddi uluslararası insani hukuk ihlalleri, insanlığa karşı işlenen suçlar ve soykırım.

2. Önemli Suistimal ve İhlallerle İlgili Risk Yönetimi:

Birinci fıkrada tanımlanan önemli suistimal ve ihlalleri gerçekleştiren herhangi bir taraftan kıymetli maden tedarik ettiği veya bu taraflarla bağlantılı olduğuna dair ciddi bir risk tespit edilen üretim tedarikçileriyle olan ilişkiler derhal askıya alınacak veya sonlandırılacaktır.

3. Devlet Dışı Silahlı Gruplara Doğrudan veya Dolaylı Destek Sağlanmaması:

Maden çıkarma, taşıma, ticaretini yapma, işleme veya ihraç etme faaliyetleri vasıtasıyla devlet dışı silahlı gruplara doğrudan veya dolaylı olarak verilen hiçbir desteğe tolerans gösterilmeyecektir. Maden çıkarma, taşıma, ticaretini yapma, işleme veya ihraç etme faaliyetleri vasıtasıyla devlet dışı silahlı gruplara “doğrudan veya dolaylı destek”, aşağıdaki faaliyetlerde bulunan devlet dışı silahlı gruplardan veya bunların işbirlikçilerinden maden tedarik edilmesini, bunlara ödeme yapılmasını veya herhangi bir biçimde lojistik destek ya da ekipman temin edilmesini içerir (ancak bunlarla sınırlı değildir):

Maden sahalarını veya taşıma güzergâhlarını, maden ticareti noktalarını ve tedarik zincirindeki üretim aktörlerini yasa dışı bir şekilde kontrol altında bulunduran ve/veya maden sahalarına erişim noktalarında, maden taşıma güzergâhlarında veya maden ticareti yapılan yerlerde yasa dışı haraç alan veya vergi uygulayan ve/veya araçları, ihracat şirketlerini veya uluslararası tüccarları yasa dışı şekilde vergilendiren veya bunlardan haraç alanlara kesinlikle tolerans gösterilmez.

4. Devlet Dışı Silahlı Gruplara Doğrudan veya Dolaylı Destekle İlgili Risk Yönetimi:

Üçüncü fıkrada belirtilen devlet dışı silahlı gruplara doğrudan veya dolaylı destek sağlayan herhangi bir taraftan kıymetli maden tedarik ettiği veya bu taraflarla bağlantılı olduğuna dair ciddi bir risk tespit edilen tedarikçilerle olan ilişkiler derhal askıya alınacak veya sonlandırılacaktır.

5. Kolluk Personeli ve Özel Güvenlik Personeli:

Maden sahalarını, taşıma güzergâhlarını ve tedarik zincirindeki üretim aktörlerini yasa dışı bir şekilde kontrol altında bulunduran, maden sahalarına erişim noktalarında, taşıma güzergâhlarında veya maden ticareti yapılan yerlerde yasa dışı bir biçimde vergi toplayan ya da haraç alan veya araçlardan, ihracat şirketlerinden ve uluslararası tüccarlardan yasa dışı biçimde haraç alan ya da bunlara vergi uygulayan kamu veya özel güvenlik güçlerine doğrudan ya da dolaylı hiçbir destek verilmeyeceği taahhüt edilmektedir.

Maden sahalarında, maden sahalarının çevresinde ve/veya taşıma güzergâhlarında görev yapan kamu veya özel güvenlik güçlerinin görevinin sadece insan haklarını korumak, maden işçilerinin, ekipmanının ve tesislerinin güvenliğini sağlamak ve maden sahasını ya da taşıma güzergâhlarını yasa dışı maden çıkarma ya da alım-satım faaliyetlerine karşı korumak dâhil olmak üzere kanunların uygulanmasının sağlanması gerektiği kabul edilmektedir.

Bankamız veya tedarik zincirimizdeki herhangi bir şirketin kamu ya da özel güvenlik güçleriyle sözleşme yapması halinde bu güvenlik güçlerinin Güvenlik ve İnsan Hakları Konusunda Gönüllü İlkelerine uygun hareket edeceği taahhüt edilmektedir. Özellikle, insan hakkı ihlallerinden sorumlu olduğu bilinen güvenlik birimlerinin veya personelinin görevlendirilmemesini sağlamak için gereken adımlar atılacak ve gereken tarama/denetim politikaları benimsenecektir.

Güvenliğin sağlanması amacıyla kamu güvenlik güçlerine yapılan ödemelerde şeffaflığın, orantılılığın ve hesap verilebilirliğin nasıl geliştirilebileceğine ilişkin çözümlere katkı sağlamak amacıyla yerel ve merkezi makamlarla, uluslararası kuruluşlarla ve sivil toplum kuruluşlarıyla iletişim kurulacak ve bunların desteklenmesi için gereken adımlar atılacaktır.

6. Kolluk Personeli ve Özel Güvenlik Personeli ile İlgili Risk Yönetimi:

Bankanın tedarik zincirindeki konumuna uygun olarak, güvenlik güçlerinden kaynaklanabilecek risklerin bulunduğu yerlerde, kolluk personeli ve özel güvenlik personelinin doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenmesiyle ilişkili riskleri önlemek veya azaltmak amacıyla tedarikçiler ve ilgili diğer taraflarla birlikte derhal bir risk yönetim planı geliştirilecek ve uygulanacaktır. Bu tür durumlarda, risk yönetim planının benimsenmesinden sonraki altı ay içinde risklerin azaltılmaması halinde üretim tedarikçileriyle olan ilişki askıya alınacak veya sonlandırılacaktır. Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi ile Devletlere Vergi, Ücret ve İmtiyaz Ücreti Ödenmesine aykırı faaliyetler konusunda bir risk bulunduğu tespit edildiği takdirde de aynı şekilde karşılık verilecektir.

7. Rüşvet ve Madenlerin Menşinin Gerçeğe Aykırı Olarak Beyan Edilmesi:

Madenlerin menşini gizlemek veya saptırmak ve maden çıkarma, ticaretini yapma, işleme, taşıma ve ihracat faaliyetleri amacıyla hükümlere ödenen vergiler, ücretler ve imtiyaz ücretleri konusunda kamuoyunu yanıltmak maksadıyla hiçbir şekilde rüşvet teklif edilmeyecek, verilmeyecek veya talep edilmeyecektir.

8. Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi:

Maden sahalarında, taşıma güzergâhlarında veya madenlerin maden/rafineri şirketleri tarafından alınıp satıldığı yerlerde yasa dışı vergilendirme veya para sızdırma yoluyla gerçekleştirilen maden çıkarma, ticaret, işleme, taşıma veya ihracat faaliyetleri aracılığıyla veya bunlarla bağlantılı olarak suç gelirlerinin aklandığına dair ciddi şüphe olduğu takdirde bu tür suç gelirlerini aklama faaliyetlerinin önlenmesine yönelik sürdürülen çabalara ve atılan adımlara destek olunacaktır.

9. Devletlere Vergi, Ücret ve İmtiyaz Ücreti Ödenmesi:

Çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerde maden çıkarma, alım- satım ve ihracat faaliyetleriyle ilgili tüm vergilerin, ücretlerin ve imtiyazların devletlere ödenmesi sağlanacak ve Bankamızın tedarik zincirindeki konumuna uygun olarak bu tür ödemelerin ulusal ve uluslararası standartlar kapsamında belirlenen ilkelere uygun bir şekilde kamuoyuyla paylaşılacağı taahhüt edilmektedir.

10. Rüşvet, Madenlerin Menşinin Gerçeğe Aykırı Beyan Edilmesi ve Suç Gelirlerini Aklama ile Devletlere Yapılan Vergi, Ücret ve İmtiyaz Ücreti Ödemelerinin Gerçeğe Aykırı Beyan Edilmesine Yönelik Risk Yönetimi:

Tedarik zincirindeki konumumuza uygun olarak, makul zaman dilimlerinde atılacak uygun adımlarla olumsuz etkilerin önlenmesi veya azaltılmasına yönelik olarak taraflarla gerekli iletişimin sağlanacağı taahhüt edilmektedir. Risk azaltma girişimlerinin başarısız olması durumunda üretim tedarikçileriyle olan ilişkiler askıya alınacak veya sonlandırılacaktır.

RİSK YÖNETİMİ

Bankanın maruz kalabileceği kıymetli maden tedarik süreciyle ilişkili risklerin tanımlanması, derecelendirilmesi, değerlendirilmesi ve risklerin azaltılması için gerekli tedbirlerin alınması risk yönetim politikası ile sağlanmaktadır. Bu kapsamda yapılan tüm düzenlemeler Banka Uyum Politikası

doğrultusunda yapılmıştır. Banka, gelişen koşullara göre ulusal mevzuat ve uluslararası kuruluşlarla getirilen tavsiye, ilke, standart ve rehberler dikkate alınarak risk yönetimi politikasını yeniden değerlendirir ve günceller. Bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetler düzenli aralıklarla Yönetim Kuruluna raporlanır.

Risk yönetimi, müşterinin tanınmasına ilişkin kurum içi önlem ve işleyiş kurallarını da kapsamakta olup ulusal ve uluslararası düzenlemelerde yer alan “Müşterini Tanı” ilkesine uyum sağlamak üzere müşteri kabul politikası oluşturulur.

Risk Alanları: Bankamız Uyum Politikası kapsamında risk bazlı yaklaşım çerçevesinde müşteri, ürün/hizmet, sektör ve ülke/bölge riski olmak üzere dört risk alanı belirlenmiştir.

Müşterinin ya da müşteri adına veya hesabına hareket edenlerin, suç gelirlerinin aklanması veya terörün finansmanı amacıyla hareket etmesi sebebiyle Bankamızın müşteri tarafından suistimal edilmesi müşteri riskini ifade eder. Bankamızın müşterilerine sunduğu yüz yüze yapılmayan işlemler, nakit karakterde olup takibi zor olan işlemler, gelişen teknolojiler kullanılarak sunulacak yeni ürünler SGA/TF riski taşıması nedeniyle ürün ve hizmet riski içermektedir.

SGA/TF riski kapsamında sektör ve iş kollarından bazıları, nakit kullanımının yüksek oluşu, paranın kaynağının kolayca gizlenebilmesi ve takibinin zor olması, yapılan faaliyetlerin gerçek amacının kolayca gizlenebilmesi gibi nedenlerle yüksek SGA/TF riski içermekte olup, Bankamız açısından bu tip yüksek riskli iş kollarında faaliyet gösteren müşteriler sektör riski oluşturmaktadır. Kıymetli maden sorumlu tedarik zinciri kapsamında sektör riski, maden çıkarma, taşıma, ticaretini yapma, işleme veya ihraç etme faaliyetlerini çatışmalardan etkilenmiş ve yüksek riskli bölgelerden ürün tedarik ederek veya buralarda faaliyet göstererek yürütülmesi faaliyetlerini kapsar.

SGA/TF riski kapsamında aklama ve terörün finansmanının önlenmesi konusunda yeterli düzenlemelere sahip olmayan, bu suçlarla mücadele konusunda yeterli düzeyde işbirliği yapmayan veya yetkili uluslararası kuruluşlarca (FATF, BM, OFAC, AB, HM Treasury) riskli kabul edilen, uyuşturucu üretim-dağıtım yolları (gri alanlar) üzerinde bulunan, kaçakçılık, terör gibi suçların, yolsuzluk ve rüşvetin yaygın olduğu, vergi cenneti/sınır ötesi merkez (off-shore) olarak tabir edilen ülke/bölgeler ile uyruk, doğum ülkesi, yerleşik olduğu ülke, kuruluş yeri, ortaklık yapısı, yetkililer, işlem tarafları vs. bağlantısı olan müşteri ve işlemler ülke/bölge riski oluşturmaktadır. Kıymetli maden sorumlu tedarik zinciri kapsamında ülke/bölge riski, müşterilerin, tedarikçilerin insan hakkı ihlal eden, silahlı çatışma, aklama ve terörün finansmanı suçu ile diğer yasa dışı faaliyetlerin olduğu bölgelerle ilişkili olması ya da ilişkili hale gelmesi durumu olarak tanımlanmıştır.

Risk Derecelendirilmesi: Bankamız belirlenmiş risk alanları bazında faaliyet alanı kapsamındaki müşterileri, ürünleri, sektörleri, ülkeleri risk algısı ile değerlendirip bunları; Yasaklı/ Çalışılmayan; Yüksek Risk ve Standart Risk olarak derecelendirmektedir.

Yasaklı / Çalışılmayan risk derecesinde yer alanlar müşteri olarak kabul edilmez, taraf olduğu işlemlere aracılık edilmez. Risk derecesi yasaklı / çalışılmayan olarak değişen mevcut müşterilerin işlemleri reddedilir ve müşteri ilişkisi sonlandırma süreci başlatılır. **Yüksek risk** derecesinde yer alan müşteri ve işlemlere güçlendirilmiş tedbirler uygulanır. **Standart risk** derecesinde yer alan müşteri ve işlemler için standart süreçler uygulanır.

İZLEME VE KONTROL

Bankanın tedarik zinciri risklerinden korunması, Banka faaliyetlerinin ilgili Kanuna ve Kanun uyarınca çıkarılan yönetmelik ve tebliğlerle, kurum politika ve prosedürlerine uygun olarak yürütülüp

yürütülmediğinin sürekli olarak izlenmesi esastır. İzleme ve kontrol faaliyetleri, Bankanın büyüklüğü ve işlem hacmi dikkate alınarak, risk bazlı yaklaşım doğrultusunda gerçekleştirilir.

Genel uygulamalar açısından tüm müşteri işlemleri Banka Uyum Politikası doğrultusunda müşteri, ürün/hizmet, sektör ve ülke/bölge riski olmak üzere dört adet risk alanı ile denetim kapsamındadır. Bankamız belirlenmiş risk alanları bazında faaliyet alanı kapsamındaki müşterileri; “Yasaklı / Çalışılmayan”, “Yüksek Riskli”, “Standart Riskli” olarak derecelendirmektedir. Bu kapsamdaki tüm süreçler Bankamız ilgili birimleri tarafından iletişim halinde yürütülmekte ve gözden geçirilmektedir.

Yapılan kontroller neticesinde tespit edilen eksiklikler, gerekli tedbirlerin alınması için ilgili birimlere raporlanır ve sonuçları takip edilir. İzleme ve kontrol faaliyetleri çerçevesinde, bu faaliyetleri yürüten personelin kurum içi bilgi kaynaklarına ve sistemlere ulaşması sağlanır.

Bankacılık Kanununun 42. maddesinde yer verilen: “Alınan yazılar ve faaliyetler ile ilgili belgelerin asılları veya bunun mümkün olmadığı hâllerde sıhhatlerinden şüpheye mahal vermeyecek kopyaları ve yazılan yazıların makine ile alınmış, tarih ve numara sırası verilerek düzenlenecek suretleri, usulleri çerçevesinde ilgili banka nezdinde on yıl süreyle saklanır”. hükmü doğrultusunda ilgili belgeler 10 yıl süreyle saklanmaktadır.

EĞİTİM

Bankada görev yapan personelin kıymetli maden tedariki uygulamalarının insan haklarına saygılı olacak şekilde yürütülmesi ve kıymetli maden tedariki sürecinde bölgesel çatışmalara ve terörizmin finansmanı ile suç gelirlerinin aklanmasına katkıda bulunmaktan kaçınılması amacıyla ulusal ve uluslararası düzenlemeler hakkında bilgilendirilmesi, sorumluluk bilincinin artırılması ve bu alanda etkin bir kurum kültürü oluşturulması amacıyla sürekli bir şekilde eğitim programları düzenlenir.

Eğitim politikasının amacı, Borsa İstanbul Sorumlu Tedarik Zinciri Uyum Yönergesi ve ilgili mevzuat uyarınca yükümlülüklerle uyumun sağlanması, personelin kurum politikası ve prosedürleri ile risk temelli yaklaşım konularında sorumluluk bilincinin artırılarak bir kurum kültürünün oluşturulması ve personelin bilgilerinin güncellenmesidir.

Kıymetli maden tedarik işlemleriyle ilgili görev alan tüm personel eğitim programı kapsamına alınır.

Eğitim programı, ilgili birimlerin katılımıyla hazırlanır. Banka, eğitim programına ilişkin çalışmaların koordine edilmesi ve eğitim programlarının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamakla yükümlüdür.

Eğitim faaliyetleri, ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre ilgili birimlerin de katılımıyla gözden geçirilir ve asgari yılda bir kez olmak üzere ihtiyaca göre tekrarlanır.

Banka seminer/konferans/sınıf eğitimleri e-egitimler yoluyla eğitim aktivitelerini gerçekleştirir.

Eğitim faaliyetleri Halk Akademi ile koordineli bir şekilde yürütülür.

Eğitim Konuları

Eğitimler asgari düzeyde aşağıdaki konuları içerir;

- Kambiyo mevzuatı ve uygulaması,
- Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölge kavramı ve diğer Uyum Rehberi kavramları,

- Sorumlu tedarik zinciri adımları ve bu konuda örnek olay çalışmaları,
- Sorumlu tedarik zinciri ile ilgili mevzuat,
- Risk alanları,
- Kurum politikası ve prosedürleri,
- Borsa düzenlemeleri ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde; müşterinin tanınmasına ilişkin esaslar, ilgili kurum ve kuruluşlara yapılacak bildirimlere ilişkin esaslar, muhafaza ve ibraz yükümlülüğü, bilgi ve belge verme yükümlülüğü, yükümlülüklerle uyulmaması halinde uygulanacak yaptırımlar,
- Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanı ile mücadele alanında uluslararası düzenlemeler.

Eğitim Sonuçlarının Bildirimi

Banka, uyguladığı eğitim faaliyetlerine ilişkin;

- Eğitim tarihleri,
- Eğitim verilen bölge veya iller,
- Eğitim yöntemi,
- Toplam eğitim saati,
- Eğitim verilen personelin sayısı ve toplam personel sayısına oranı,
- Eğitim verilen personelin birim ve unvanlarına göre dağılımı,
- Eğitimin içeriği,
- Eğiticilerin unvanı ve uzmanlık alanları

ile ilgili bilgi ve istatistikleri Eğitim Birimi aracılığı ile takip eden yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa ve Borsaya bildirilmekle yükümlüdür.

SORUMLU TEDARİK ZİNCİRİ GÜVENCE DENETİMİ

Banka, sorumlu tedarik zinciri güvence denetimini gerçekleştirecek yetkili bağımsız denetim kuruluşu ile sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesini, denetime tabi dönemin ilk dört ayı içerisinde imzalar. Sorumlu tedarik zinciri güvence denetim sözleşmesinin herhangi bir nedenle denetime tabi dönemin ilk dört ayı sonuna kadar imzalanmaması halinde, konu en geç durumun ortaya çıktığı tarihi izleyen ilk iş gününde Borsaya bildirilir.

Banka, tedarik zinciri uyum politikası ile raporlama dönemini kapsayan işlemlerin bu politikalara uygunluğunu gösteren tedarik zinciri uyum raporunu her yıl için hazırlamak ve yönetim kuruluna sunulmuş olan tedarik zinciri uyum raporunu sorumlu tedarik zinciri denetçisine sunmakla yükümlüdür. Tedarik Zinciri Uyum Raporu'nun ve Bağımsız Güvence Raporu'nun Haziran ayı sonuna kadar Banka kurumsal internet sitesinde yayımlanması ve ayrıca ilgili mercilere gönderilmesi sağlanır.